

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* В. Бондаренко, С. Горова, Ю. Половинчак. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

№ 78
(20 жовтня 2009 р.)

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ	5
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС	7
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	13
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	16
ПОЛІТИКА	20
ЕКОНОМІКА	22

КИЇВ 2009

У ЦЕНТРИ УВАГИ

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про забезпечення реалізації конституційних виборчих прав громадян України, прозорості та відкритості виборчого процесу на чергових виборах Президента України

З метою забезпечення реалізації громадянами України конституційних виборчих прав під час проведення чергових виборів Президента України 17 січня 2010 р., додержання засад загальних, рівних, вільних і прозорих виборів, а також публічності та відкритості виборчого процесу як основних принципів виборчого права, встановлених Конституцією України та міжнародними договорами України, що закріплюють загальновизнані міжнародні стандарти забезпечення прав людини і є частиною національного законодавства України, утвердження України як демократичної, соціальної, правової держави, зміцнення довіри населення до інститутів державної влади, відповідно до ч. 2 ст. 102 Конституції України постановляю:

1. Центральним органам виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям, органам місцевого самоврядування (в частині здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади), їх посадовим і службовим особам відповідно до визначених Конституцією та законами України повноважень з метою створення належних умов для проведення 17 січня 2010 р. демократичних, вільних і прозорих чергових виборів Президента України:

забезпечувати:

– недопущення під час підготовки та проведення виборів будь-якого незаконного втручання у виборчий процес, проявів адміністративного тиску, упередженого ставлення до кандидатів на пост Президента України, до політичних партій, виборчих блоків політичних партій, які висунули кандидатів на пост Президента України (далі – партії (блоки) – суб'єкти виборчого процесу), використання посадовими і службовими особами органів виконавчої влади службового становища, службових приміщень, транспорту, засобів зв'язку для підтримки окремих кандидатів на пост Президента України, партій (блоків) – суб'єктів виборчого процесу, їх уповноважених представників, довірених осіб, офіційних спостерігачів;

– створення в порядку, визначеному Законом України «Про вибори Президента України», належних умов для здійснення виборчими комісіями їх повноважень, зокрема, шляхом забезпечення за участю органів місцевого самоврядування виборчих комісій необхідними приміщеннями відповідно до визначених нормативів, транспортними засобами, засобами зв'язку, обладнанням,

інвентарем, оргтехнікою згідно з нормами, переліком і вимогами, встановленими Центральною виборчою комісією, забезпечення охорони приміщень виборчих комісій, виборчих бюлетенів та іншої виборчої документації;

– рівні умови для роботи засобів масової інформації з метою об'єктивного висвітлення в установленому порядку ходу виборчого процесу, надання органами виконавчої влади, їх посадовими і службовими особами в межах своїх повноважень представникам засобів масової інформації необхідних відомостей щодо підготовки та проведення виборів;

– створення належних умов для реалізації громадянами виборчих прав, вільного волевиявлення під час голосування, у тому числі громадянами з обмеженими можливостями до пересування та громадянами з вадами зору, забезпечивши їм, зокрема, безперешкодний доступ до приміщень виборчих комісій та приміщень для голосування, до інформації з передвиборної агітації, у тому числі шляхом адаптації відповідних телепрограм до потреб таких людей (використання сурдоперекладів, титрування тощо);

– ужити передбачених Законом України «Про вибори Президента України» заходів із забезпечення уточнення попередніх списків виборців, зокрема шляхом своєчасного подання органам ведення Державного реєстру виборців визначених Законом відомостей;

– забезпечити відведення місць та обладнання у визначений Законом України «Про вибори Президента України» строк стендів, дощок оголошень у людних місцях для розміщення матеріалів передвиборної агітації, не допускати розміщення друкованих передвиборних агітаційних матеріалів, політичної реклами та повідомлень про перебіг виборчого процесу на пам'ятках архітектури, а також у місцях, де вони перешкоджають безпеці дорожнього руху.

2. Міністерству фінансів України забезпечити:

– фінансування у визначені Законом України «Про вибори Президента України» строки та в повному обсязі видатків з Державного бюджету України на підготовку і проведення чергових виборів Президента України;

– разом з Головним контрольно-ревізійним управлінням України, Центральною виборчою комісією контроль за правильним та цільовим використанням коштів Державного бюджету України, що виділяються на підготовку та проведення чергових виборів Президента України.

3. Міністерству закордонних справ України разом із Центральною виборчою комісією вжити необхідних заходів щодо забезпечення участі офіційних спостерігачів від іноземних держав та міжнародних організацій для ведення спостереження за ходом виборчого процесу, щодо сприяння в здійсненні ними їх повноважень.

4. Міністерству юстиції України, Міністерству освіти і науки України, Міністерству культури і туризму України, Державному комітету телебачення та радіомовлення України, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям разом із

Центральною виборчою комісією в межах визначених повноважень:

– забезпечити сприяння громадським організаціям, статутна діяльність яких пов'язана з питаннями виборчого процесу та спостереження за ним, у реалізації заходів, спрямованих на здійснення громадського контролю за додержанням виборчих прав громадян та моніторингу ходу виборчого процесу під час проведення чергових виборів Президента України;

– передбачити та забезпечити проведення інформаційних заходів з питань застосування виборчого законодавства України та підвищення політичної культури громадян, ознайомлення громадян з порядком голосування на виборах.

5. Міністерству внутрішніх справ України, Службі безпеки України, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям у межах визначених повноважень ужити заходів із забезпечення належного громадського порядку та безпеки протягом виборчого процесу, у тому числі в день голосування та дні встановлення результатів виборів.

Президент України В. Ющенко
16 жовтня 2009 р.

*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(www.president.gov.ua). – 2009. – 16.10).*

Рішення Конституційного Суду щодо нової редакції закону про вибори Президента

Сьогодні, 20 жовтня, Конституційний Суд оприлюднив ухвалене 19 жовтня рішення щодо нової редакції закону про вибори Президента.

Текст відповідного рішення КС зачитав на сьогоднішньому засіданні голова Конституційного Суду А. Стрижак.

Зокрема, суд вважає, що не відповідає Основному закону норма, згідно з якою право участі у виборах за межами країни мають тільки громадяни, які перебувають на консульському обліку в дипломатичних представництвах України.

Також не пройшла перевірку КС заборона на участь у роботі виборчих комісій громадян, які не проживають у межах конкретного виборчого округу.

Водночас суд визнав конституційною відміну інституту відкритих посвідчень (*Українська правда (http://www.pravda.com.ua). – 2009. – 19.10).*

Актуальна прес-конференція

С. Горова, влас. кор. СІАЗ

В. Янукович – лидер опросов общественного мнения?

Компания «ФОМ-Украина» провела опрос общественного мнения, оценивая отношения населения Украины к сложившейся ситуации в стране. Результаты данного исследования на пресс-конференции представил генеральный директор компании «ФОМ-Украина», кандидат философских наук А. Бухалов.

Опрос проводился на территории 85 населенных пунктов. Выборка составляет 1 тыс. респондентов от 18 лет и старше. Погрешность выборки – в пределах 4 %. Интервью выполнялось по месту проживания респондента с 26 сентября по 4 октября 2009 г.

Как показали результаты опроса, в том случае, если бы выборы Президента Украины состоялись 4 октября, В. Янукович получил бы поддержку 34,3 % граждан Украины, пришедших на избирательные участки для голосования и намеренных проголосовать за одного из кандидатов, Ю. Тимошенко – 20 %, А. Яценюк – 12,5 %, П. Симоненко – 5,1 %, В. Литвин – 3,7 %, В. Ющенко – 2,8 %, С. Тигипко – 2 %. Вместе с тем более 15 % опрошенных высказали намерение голосовать против всех кандидатов и около 6,7 % граждан не планируют принимать участие в голосовании.

На сегодня очевиден некоторый рост рейтинга В. Януковича. В феврале его поддержка составляла 20,4 %, сегодня же – 26,8 % от общего количества опрошенных. В то же время рейтинг Ю. Тимошенко несколько снизился – с 17,5 % до 15,8 %. Подобная тенденция отмечается и в отношении А. Яценюка: в апреле его поддержка составляла больше 13 %, на сегодняшний день – 9,3 %. «При таком небольшом количестве процентов, потерять 3 % – это очень много», – обратил внимание А. Бухалов. П. Симоненко имеет стабильный рейтинг. У В. Ющенко отмечается небольшой рост – в пределах 0,3 %. У В. Литвина – падение рейтинга с 3,7 % до 1,4 %.

Второй вопрос исследования касался выборов в Верховную Раду Украины. Если бы такие выборы состоялись 4 октября, Партия регионов получила бы 29,2 % голосов избирателей, Блок Ю. Тимошенко – 16 %, Блок А. Яценюка, в случае его создания, – 7,7 %, Компартия Украины – 6,5 %, Блок В. Литвина – 2,1 %.

Третий вопрос проведенного опроса общественного мнения касался доверия к политикам. «У абсолютного большинства политиков сальдо – отрицательное. Люди больше не доверяют, чем доверяют», – подчеркнул генеральный директор компании «ФОМ-Украина». В этот раз на первом месте – А. Яценюк (+ 5,7 %), на втором – Николай Азаров (+4 %), на третьем – В. Янукович (+ 3,7 %), В. Литвин (+ 2,8 %) и С. Тигипко (+ 1,1). У Ю. Тимошенко, П. Симоненко и В. Ющенко в

этом вопросе отрицательный показатель: -13,4 %, - 0,8 % и -38,7 % соответственно.

По мнению респондентов (38,2 %), команда В. Януковича является достаточно сильной, чтобы работать, воплощая программу претендента на высший государственный пост и реализовывать данные им обещания. 28 % опрошенных видят такую команду у Ю. Тимошенко, 9,7 % – у А. Яценюка, 4,4 % – у П. Симоненка, 3,2 % доверяют команде В. Литвина, 2,8 % – Н. Азарова и 2,4 % – В. Ющенко.

Следующий вопрос, рассматриваемый в исследовании, был посвящен вероятным результатам второго тура президентских выборов. В соответствии с данными опроса, в том случае, если во второй тур выходят В. Янукович и Ю. Тимошенко, В. Янукович получает 37 % голосов, Ю. Тимошенко – 26 %. Вторая возможная пара – В. Янукович и А. Яценюк. В этом случае за В. Януковича проголосовало бы 36 %, за А. Яценюка – 24 %. «Чисто гипотетический вопрос, так не может быть, – Ю. Тимошенко и А. Яценюк выходят во второй тур. 22 % – Тимошенко, 22 % – Яценюк и 35 % – против двоих», – говорит А. Бухалов.

В вопросе политической рекламы участники опроса обозначили как ту, что привлекает внимание и запоминается, в первую очередь рекламу В. Януковича – 53 %, 49 % – рекламу Ю. Тимошенко. 44 % опрошенных запомнилась реклама А. Яценюка, 19 % – С. Тигипко, 9 % – В. Литвина, 8,8 % – В. Ющенко, 4 % – О. Тягнибока, 2 % – И. Богословской, 1,3 % – Б. Тарасюка. При этом «больше понравилась, чем не понравилась реклама С. Тигипко (+ 0,9 %). Все остальные имеют баланс отрицательный», – обращал внимание генеральный директор компании «ФОМ-Украина», а именно: реклама В. Януковича -0,9 %, Ю. Тимошенко -2,7 %, А. Яценюка -9,3 %.

48 % опрошенных считают, что результаты президентских выборов повлияют на «жизнь людей», 40 % придерживаются противоположного мнения.

Одним из дискутируемых сегодня в СМИ вопросов является повышение социальных стандартов в Украине. С таким требованием длительное время выступала Партия регионов. Проведенное исследование показало, что 34 % граждан одобряют действия ПР по блокированию трибуны Верховной Рады, направленной на достижение данной цели. 49 % – не одобряют. При этом только 28 % опрошенных уверены, что партия действительно стремилась изменить существующую ситуацию, тогда как 55 % считают, что такие действия ПР направлены на повышение ее рейтинга.

Работу Ю. Тимошенко на посту Премьер-министра, по результатам проведенного опроса, одобряют 27 %, не одобряют – 66 %. При этом наблюдается постоянное ухудшение данной оценки. В январе 2008 г. ее работу позитивно оценивали 52 %, негативно – 34 %.

Деятельность действующего Президента Украины одобряют 6,7 % опрошенных, не одобряют почти 89 %.

Что касается оценок перспектив развития существующей в стране экономической ситуации, то 8 % респондентов считает, что она улучшится. Думают, что практически не изменится 35 %, и 46,2 % ожидают ухудшений.

В случае «ухудшения жизни» 47 % респондентов утверждают, что принимать участие в акциях протеста не будут. Готовы участвовать в митингах и демонстрациях 25 %, в забастовках 12 %, в сборе подписей – 15 %. Блокирование дорог и занятие административных помещений в качестве своих возможных действий рассматривает 6 % опрошенных. Не исключают своего участия в вооруженных столкновениях 5 % респондентов. «Мы решили посмотреть методом двумерного анализа – кто же эти люди, какие у них доходы и где они живут. Готовность блокировать дороги и занимать административные помещения выражают, как правило, мужчины в возрасте до 55 лет, к более активным действиям склонны молодые люди до 25-летнего возраста. Образование – высшее. Доход – от 1500 грн. Род занятий – служащие или студенты. Проживание – города с не менее 500 тыс. населения. 5 % людей, которые готовы с оружием выйти на улицу, это мужчины до 55 лет. Образование – среднее и высшее. Доход – от 400–600 грн в месяц и более 1500 грн. Род занятий – служащие без высшего образования или рабочие. Проживание – Киев. В Киеве – гораздо больше, чем в других регионах», – информировал А. Бухалов.

Полученные в ходе опроса результаты можно считать предварительными, поскольку свои коррективы в отношении граждан Украины к тем или иным кандидатам и их деятельности, равно как и в уровень протестных настроений избирателей, неизбежно внесет ход избирательной кампании и экономико-политические реалии накануне выборов Президента.

(Інформація СІАЗ)

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

**Ю. Половинчак канд. іст. наук,
старш. наук. співроб.**

На старт!

З 19 жовтня в Україні розпочалася президентська передвиборна кампанія. Офіційно дав старт виборчій кампанії Президент В. Ющенко, видавши указ про забезпечення проведення в Україні чесних президентських виборів. Своє бачення виборчої кампанії глава держави виклав в Указі «Про забезпечення реалізації конституційних виборчих прав громадян України, прозорості та відкритості виборчого процесу на чергових виборах Президента України» від 16 жовтня, який було оприлюднено 19 жовтня.

З 20 жовтня по 6 листопада відбудеться висування кандидатів на найвищу державну посаду, реєстрація кандидатів триватиме до 13 листопада. Наступного дня розпочинається проведення передвиборної агітації, яке триватиме до 24-ї години 15 січня.

Голосування на президентських виборах відбудеться 17 січня 2010 р.; до 27 січня мають бути встановлені результати голосування і складений відповідний протокол, після чого на засіданні ЦВК буде офіційно оголошено результати виборів.

Не пізніше ніж через 30 днів після офіційного оголошення результатів виборів новообраний Президент України має вступити на посаду.

Хоча Україна нині лише на старті виборчої кампанії (принаймні офіційно, адже фактично ми давно живемо в умовах її активного розгортання), можна говорити про попередні оцінки і прогнози нинішніх виборів.

З одного боку, Центральна виборча комісія заявляє про повну готовність зафіксувати народне волевиявлення. «Готовність ЦВК, підкреслю, я оцінюю як стовідсоткову», – запевнив член ЦВК М. Охендовський. З іншого – подібний оптимізм підтримують не всі експерти. І причин для скептицизму у них достатньо.

По-перше, аналітики стурбовані станом Єдиного державного реєстру виборців, який, за даними Комітету виборців України, дуже недосконалий. «Попереднє уточнення реєстру виборців виявило низьку якість реєстру. За різними оцінками, ступінь неточності становить від 10 % до 30 %», – повідомляв раніше голова правління КВУ О. Черненко.

Зі свого боку в Центрвиборчкомі не виключають, що розмови про низьку якість Державного реєстру виборців можуть мати технологічний характер. «Громадськість привчають до того, що реєстр недосконалий, щоб у потрібний момент виборець повірив у можливі зловживання і з розумінням поставився до спроби оскаржити підсумки виборів», – вважає голова ЦВК В. Шаповал.

Додаткові мотиви для розмов про можливі порушення дає невизначеність ситуації із законом про вибори. Влітку Верховна Рада затвердила новий закон, яким термін передвиборної кампанії був скорочений з 120 до 90 днів, вводилися жорсткі обмеження на голосування не за місцем проживання, звужувалися можливості оскарження підсумків голосування в судовому порядку. Після подолання президентського вето та оприлюднення закону за підписом спікера В. Литвина, президентська кампанія проводиться за оновленими правилами. Проте 20 жовтня Конституційний Суд оприлюднив ухвалене 19 жовтня рішення щодо нової редакції закону про вибори Президента. Зокрема, суд вважає, що не відповідає Основному закону норма, згідно з якою право участі у виборах за межами країни мають тільки громадяни, які перебувають на консульському обліку в дипломатичних представництвах України. Також не пройшла перевірку КС заборона на участь у роботі виборчих комісій громадян, які не проживають у межах конкретного виборчого округу.

Експерти при цьому схиляються до думки, що навіть визнання деяких норм

нового закону про вибори Президента такими, що не відповідають Конституції, істотно не вплине на перебіг виборчої кампанії. Про це, зокрема, заявив директор Агентства моделювання ситуацій В. Бала. Він переконаний, що якщо Конституційний Суд і прийме рішення про неконституційність, то вони матимуть показовий характер.

Останнє слово все одно за парламентом, зауважує політичний аналітик В. Горбач. «Виборча кампанія вже розпочалась. Крім цього, як відомо, ПР і БЮТ є авторами нового закону про вибори Президента і зацікавлені саме в такій редакції. У них є вибір: або вносити косметичні зміни щодо тих положень, і в ході виборчої кампанії їх видозмінювати, що неодноразово робилося в українській історії, або взагалі зараз робити вигляд, що нічого не сталося, а вже після президентських виборів взятись за приведення змін до закону про вибори у відповідність з рішенням КС», – говорить експерт.

Невизначеною залишається доля і деяких інших моментів, що залежать від уряду та парламенту, зокрема питання фінансування виборів, в якому можна виділити два аспекти. З одного боку, проблем із фінансуванням виборів у 2009 р. виникнути не повинно, принаймні, у цьому переконані в ЦВК. З іншого – фінансування витрат, необхідних для підготовки і проведення виборів у 2010 р., коли потрібно буде профінансувати приблизно 80 % від загальної суми витрат на вибори, може бути виділене тільки законом про державний бюджет на 2010 р. «Проблеми з ухваленням цього закону наразі є очевидними – Верховна Рада України не змогла навіть прийняти до розгляду запропонований урядом проект. Дуже б не хотілося, щоб проведення виборів стало заручником політичного бюджетного процесу», – зазначає член ЦВК М. Охендовський.

Отже, за будь-якого перебігу подій очікувати, що ситуація навколо правового та фінансового забезпечення виборів сприятиме оздоровленню атмосфери, в якій вони проводитимуться, не доводиться.

У цьому контексті звучать голоси політиків і експертів, які застерігають від спроб зриву виборів. Керівник центру «Політтех» Т. Березовець звертає увагу на те, що «різкі коливання валютних курсів, здійснені руками підпорядкованого Президентові Нацбанку, спроба зірвати затвердження Держбюджету на наступний рік, навмисне поширення чуток про дефолт, про енергетичний колапс – усе це покликане дестабілізувати ситуацію в країні, щоб поставити під сумнів можливість проведення виборів». Не виключає спроб зірвати вибори і голова українського парламенту В. Литвин.

Сценарію дестабілізації ситуації в країні, що може поставити під сумнів проведення виборів, можливо, побоюються і на Заході: постійний представник України при міжнародних організаціях В. Єльченко заявив днями, що ОБСЄ направляє на українські вибори небувало багато спостерігачів. «До нас буде направлено до 60 довгострокових спостерігачів, які будуть спостерігати не тільки за процесом виборів, а й за виборчою кампанією і ситуацією після виборів», – сказав він, додавши, що в січні в Україні буде працювати до 600 спостерігачів

ОБСЄ. Такої кількості європейських експертів в Україні не було навіть у 2004 р.

Напруженість атмосфери, за всіма прогнозами, обіцяє стати чи не найістотнішою рисою нинішньої кампанії. Ще задовго до початку активної стадії передвиборної гонки політологи передбачали, що кампанія-2009–2010 ризикує стати однією з найбрудніших в історії волевиявлень українського народу. Комітет виборців України прогнозує, що війна компроматів і політреклама повністю витіснять цивілізовані дискусії між політиками. «Офіційний старт виборчих перегонів не змінить характеру виборчої кампанії, яка вже триває кілька місяців», – заявив голова правління Комітету виборців України О. Черненко. Він висловив жаль стосовно того, що втілюються в життя найгірші очікування щодо методів ведення дискусії учасниками кампанії. «Це буде конкуренція популізму, компромату, штабних заготовок піару, технологій, якихось образів, але не буде конкуренцією розумінь», – зазначив він.

«Під час виборчої кампанії, що почалася, з'ясувалося, що напівнатяки і політичні торги компроматом уже не будуть настільки ефективні, як відкриття реальних кримінальних справ. Компрогат будь-якого рівня зараз “вистрілює”, як контрольний в голову. Якщо кампанія стартує з настільки жорстких інформаційних воєн, то уявіть, чого можна чекати під кінець виборчих перегонів», – вважає заступник директора Агентства моделювання ситуацій О. Голобуцький. І дійсно – політична значущість кримінальних новин зростає з кожним тижнем. А інформація щодо морального вигляду кандидатів та їх соратників, очевидно, корегуватиме електоральні перспективи основних гравців. Те, що компромат був витягнутий ще до офіційного старту кампанії, вже задає тон усій подальшій критиці кандидатів.

Одночасно з кампанії вимивається раціональне зерно: боротьба програм кандидатів обіцяє виявитися менш важливим елементом кампанії, ніж її технологічне наповнення. Отже, ігноруючи конструктив відкритих дебатів щодо стратегії та ідеології, кандидати боротимуться за виборця шляхом тиску на його емоції. «Забудьте про ідеологічний чинник на цих виборах, – попереджає політолог В. Фесенко. – Працювати як чинник мобілізації буде, по-перше, емоційна ідентифікація з кандидатом, а також гра на очікування. Хто краще вгадає чи влучить в очікування – і через рекламу, і через діалог з виборцями – отримає певну перевагу».

Які стратегічні наслідки матиме війна компроматів, прогнозувати наразі важко. «Це як касетний скандал, який почався у 2000 р., – зазначає В. Фесенко. – Криза довіри до політиків уже є, але почалася криза довіри в міжелітних стосунках. Може бути так, що ефект дасться взнаки вже після виборів. Це криза цілої системи... А щодо кандидатів, то все залежить від їх здатності скористатися ситуацією».

Попри те, що експерти прогнозують участь у президентських виборах як кандидатів майже 30 осіб, соціологи, які закономірно активізувалися з наближенням виборів, з досить показовою однастайністю відзначають, що лідери

електоральних симпатій вже чітко визначилися: це лідер Партії регіонів експрем'єр В. Янукович та лідер блоку свого імені Прем'єр-міністр Ю. Тимошенко. Всі інші кандидати, зі слів соціологів, безнадійно відстали від двох лідерів гонки ще на старті.

За даними трьох різних досліджень громадської думки, оприлюднених з початку жовтня, електоральний рейтинг В. Януковича коливається між 26,8 і 30,2 %, а Ю. Тимошенко – між 15,6 і 19 %. Незалежно від компанії, що проводила опитування, різниця в популярності між головним опозиціонером і діючим Прем'єр-міністром коливається в межах 10–11 %. Певне «просідання» рейтингу глави уряду експерти пояснюють економічною ситуацією, а міцніші позиції експрем'єра – постійністю його електорату. Різниця між їхніми рейтингами, очевидно, коливатиметься, але навіть попри ймовірність сильного удару війни компроматів по лідерах електоральних симпатій, поки що перспективи того, що вони поступляться своїм місцем у другому турі, дуже туманні.

Такий прогноз підтверджується соціологічними замірами популярності гіпотетичного «третього номера» перегонів – А. Яценюка. Якщо раніше він практично «дихав у спину» Ю. Тимошенко, то за три останні місяці втратив третину прихильників, і зараз його рейтинг, за різними оцінками, становить від 8,2 % до 9,3 %. «Парадокс А. Яценюка» – зниження рейтингу після початку активної агітації пояснюється низкою очевидних причин: ранній початок кампанії, невиразність гасел та не дуже вдале перепозиціонування від інтелігента і політика європейського типу до апологета використання суспільного запиту на сильну руку. «Інтрига з А. Яценюком знята», – заявив політолог І. Жданов. Утім, такі категоричні оцінки, причому щодо будь-яких аспектів виборчої кампанії, мабуть, усе-таки давати зарано. Зрозуміло, що дані соціологічних досліджень досить далекі від статусу «істини в останній інстанції» – як в силу їх можливої суб'єктивності, так і з огляду на динамічність електоральних симпатій. Наступні три місяці всі учасники президентських перегонів шукатимуть способи наростити власні рейтинги і обвалити чужі – ці зусилля більшою чи меншою мірою вплинуть на результати виборів. Ще один суттєвий фактор – велика кількість громадян, які досі не визначилися, за кого голосувати. Як розподіляться їхні голоси, особливо у другому турі, залежить від дуже багатьох чинників.

Загалом, судячи з «високого старту» основних кандидатів у Президенти, Україну чекають нелегкі три місяці з великою кількістю політичних дебатів і масовою передвиборною агітацією. І насамкінець: український досвід засвідчує, що вітчизняні політичні реалії – навдивовижу родючий ґрунт для несподіваних сюрпризів, які можуть здивувати країну і її сусідів.

Характерним у зв'язку з цим є *оперативний коментар А. Єрмолаєва, президента Центру соціальних досліджень «Софія»*:

– Це буде складна кампанія. Вона істотно відрізнятиметься від останніх двох виборчих кампаній 1999 р. і 2004 р. У 1999 р. минуле протиставлялося

майбутньому, а майбутнє – минулому, у 2004 р. романтизоване ідеалізоване майбутнє протиставлялося сьогоденню, яке критикувалося. На цих виборах кандидати змушені будуть конкурувати образами і пропозиціями щодо майбутнього. Ми переживаємо кризу історичної свідомості, критичне і навіть нігілістичне ставлення виборців до сьогодення, яке їх розчарувало. Тому зараз розгортається конкуренція за те, як треба облаштувати Україну у майбутньому.

На відміну від 2004 р. у цій кампанії не буде однозначного двополюсного розколу, який переживала Україна в електоральному і політичному плані, ці вибори будуть багатополюсними. У них будуть елементи ідеологічного, емоційно-образного, політичного протистояння.

Інша справа, що це – багатополюсність нерівних полюсів. До початку виборів ми маємо двох яскраво виражених електоральних фаворитів, які істотно відірвалися від переслідувачів, – В. Янукович і Ю. Тимошенко. В. Янукович упродовж п'яти років мав стабільний рівень підтримки, який не був нижчим 20 %. Тоді як Ю. Тимошенко демонструвала «електоральні гори»: то приплив симпатій, то їхній відлив. Зараз – своєрідний стрибок підтримки Ю. Тимошенко.

Особливістю цієї виборчої кампанії також є те, що вона проходить на тлі глибокої моральної кризи. Це проблеми конфлікту поколінь, проблеми, пов'язані з кризою інституту сім'ї, деградацією суспільної моралі та відповідними політичними кампаніями, в яких використовується аморальний компромат, що б'є по репутації та етичним аспектам політики. І це серйозно змінює клімат політичної боротьби, яка перетворюється на дуже брудну передвиборну метушню.

На жаль, висока вірогідність того, що ці вибори будуть украй брудними. Причому не стільки з погляду конкуренції якихось політичних меседжів і пропозицій, скільки з погляду «політичної аморалки».

Потрібно враховувати, що Президент, з одного боку, є важливою, креативною фігурою у політичній системі. Але, з іншого боку, уперше за роки незалежності країна обирає Президента, який не зможе швидко і самостійно «розрулити» проблеми політичної й економічної кризи. Обмеженість повноважень змушуватиме майбутнього переможця шукати нові формули облаштування політичної системи і нові формули компромісу. Варто сказати, що майбутній переможець не зможе відразу ж запропонувати свою версію уряду і не зможе нав'язати парламенту свою програму, якщо не матиме на те доброї волі народних депутатів і широкої політичної підтримки. Ми обиратимемо Президента з істотно обмеженими владними можливостями. Це теж впливатиме на передвиборний фон і на ту ситуацію, яка виникне відразу ж після виборів. Це серйозний виклик для будь-якого кандидата.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради В. Литвин відбув з офіційним дводенним візитом до Великобританії для зустрічей з властями, повідомляє прес-служба парламенту.

Програмою візиту передбачені зустрічі В. Литвина з лордом-спікером палати лордів (верхньої палати парламенту) баронесою Х. В. Хейман, спікером палати общин (нижньої палати парламенту) Дж. Беркоу, державним міністром Великобританії з питань Європи К. Брайнтом.

Крім того, відбудуться зустрічі В. Литвина з членами комітету із закордонних справ на чолі з головою комітету М. Гейтсом, членами багатопартійної парламентської групи у зв'язках з Україною на чолі з Дж. Гроганом і з депутатами парламентського комітету лордів з питань ЄС на чолі з Л. Ропером.

В. Литвин також виступить з промовою під час засідання круглого столу на тему: «Значення виборів Президента України», який відбудеться в Королівському інституті міжнародних справ за участю представників політологічних кіл, органів влади і дипломатичного корпусу Великобританії (*ДЕПУТАТ.org.ua (deputat.org.ua). – 2009. – 19.10).*

В Верховной Раде зарегистрирован проект закона о культуре, устанавливающий систему социальных гарантий и денежных выплат работникам государственных и коммунальных культурных учреждений.

Документом предусмотрены создание условий для «творческого развития личности и повышения культурного уровня граждан», поддержка отечественного производителя и регулирование правовых и общественных отношений в культурной сфере (*Корреспондент.net (korrespondent.net). – 2009. – 19.10).*

Сьогодні, 20 жовтня, Верховна Рада ухвалила в другому читанні Закон «Про встановлення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати у 2010 р.».

«За» проголосувало 264 депутати, зокрема 172 депутати ПР, 33 – НУ–НС, 27 комуністів, 19 депутатів Блоку В. Литвина, 3 позафракційні. БЮТ не голосував.

Законом пропонується встановити прожитковий мінімум на одну особу в розрахунок на місяць у розмірі з 1 листопада 2009 р. – 701 грн, з 1 січня 2010 р. – 825 грн, з 1 квітня – 839 грн, з 1 липня – 843 грн, з 1 жовтня – 861 грн, з 1 грудня – 875 грн та для тих, хто відноситься до основних соціальних і демографічних груп населення.

Також депутати пропонують встановити такий розмір мінімальної заробітної

плати: з 1 листопада 2009 р. – 744 грн, з 1 січня 2010 р. – 869 грн, з 1 квітня – 884 грн, з 1 липня – 888 грн, з 1 жовтня – 907 грн, з 1 грудня – 922 грн (*Українська правда (www.pravda.com.ua).* – 2009. – 20.10).

БЮТ звернеться до Президента України В. Ющенко з проханням вивчити пропозицію уряду до закону щодо підвищення соцстандартів, прийнятого сьогодні парламентом. Про це в інтерв'ю парламентським журналістам заявив лідер фракції БЮТ І. Кириленко.

«Ми звертаємося до Президента, щоб він разом із Секретаріатом уважно вивчив пропозицію уряду до цього законопроекту і не підписував його, тому що ми додамо, образно кажучи, 100 грн пенсіонерам, а заберемо з їхніх кишень 200 грн цінами, інфляцією і знеціненням національної валюти», – сказав він.

За словами нардепа, щодо підвищення соцстандартів немає іншого шляху, крім як включити друкарський верстат. «Є ще один шлях – згорнути всі програми, які є в державі, щодо підтримки сільського господарства, оборони, а також галузей, які мають могутній потенціал розвитку», – підкреслив І. Кириленко (*FOR-Ua.coM (www.for-ua.com).* – 2009. – 20.10).

Верховна Рада встановила мораторій на підвищення ціни на ліки.

Законом встановлено, що на період фінансової кризи до встановлення розміру мінімальної заробітної плати і пенсій на рівні прожиткового мінімуму та до погашення заборгованості із виплат заробітної плати, стипендій запровадити мораторій на підвищення цін на всі види лікарських препаратів вітчизняного та закордонного виробництва, що використовуються населенням та лікувальними закладами.

Лікарські препарати вітчизняного виробництва реалізуються за цінами, регульованими державою, лікарські препарати закордонного виробництва за цінами, що склалися станом на 1 липня 2008 р. (*Українська правда (www.pravda.com.ua).* – 2009. – 20.10).

Верховна Рада ухвалила в першому читанні закон про зміни до Конституції про скасування недоторканності депутатів та Президента.

«За» проголосувало 390 депутатів. Зокрема, 171 депутат ПР, 150 – БЮТ, 19 – НУ – НС, 27 – комуністів, 19 – Блоку В. Литвина, 4 – позафракційні.

Відповідно до проекту, народний депутат України не може бути без згоди Верховної Ради України «затриманий чи заарештований до набрання чинності обвинувальним вироком суду щодо нього», у той час як чинна норма передбачає, що депутати «не можуть бути без згоди Верховної Ради України притягнені до кримінальної відповідальності, затримані чи заарештовані». При цьому депутати

вилучили із закону таку норму: «Народні депутати України не несуть юридичної відповідальності за результати голосування або висловлювання у парламенті та його органах, за винятком відповідальності за образу чи наклеп».

Якщо раніше Президент міг бути притягнутий до відповідальності лише шляхом процедури імпічменту, то новою редакцією пропонується така норма: «Президент України не може бути без згоди Верховної Ради України затриманий чи заарештований до набрання чинності обвинувальним вироком суду щодо нього». При цьому повноваження Президента припиняються достроково у разі набрання чинності обвинувальним вироком суду щодо нього.

Проект закону буде направлено до КС (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2009. – 20.10).

Первый вице-спикер Верховной Рады Украины А. Лавринович прогнозирует, что до президентских выборов парламент не сможет принять в целом законопроект о снятии депутатской неприкосновенности (УРА-Информ (ura-inform.com)). – 2009. – 19.10).

Народный депутат Украины от Партии регионов В. Колесниченко не видит другой альтернативы развития Украинского государства, чем его федерализация. Об этом идет речь в статье депутата под заглавием «Федеративная Украина: безальтернативная альтернатива развития Украинского государства», опубликованной в газете Верховной Рады Украины «Голос України» от 15 октября 2009 г. Под статьей отмечено, что она напечатана в счет квоты фракции ПР в газете.

В частности, предложение федерализовать Украину представитель Партии регионов обосновывает тем, что Украина уже и так расколота: «Уже сейчас этнические и социокультурные отличия между регионами, часто из-за непродуманной и в большинстве провокационной политики центральной власти, перерастают в социальные конфликты и центробежные тенденции на экономической, культурной, языковой, этнической и религиозной почве» (*Вовремя.info (www.vovremya.info)*). – 2009. – 16.10).

Народный депутат от Партии регионов Е. Лукаш призывает парламент проголосовать за отставку министра внутренних дел Ю. Луценко, обвиняя его в халатности при расследовании дела о развращении детей в детском международном центре «Артеки».

Е. Лукаш выразила убеждение, что Генеральная прокуратура Украины должна немедленно забрать это дело в свое производство. Кроме того, по убеждению депутата, необходимо привлечь к ответственности тех лиц, которые

отказывали матери пострадавших детей в возбуждении уголовного дела.

По ее словам, Генпрокуратура должна возбудить уголовное дело за разглашение тайны следствия, тайны усыновления, а СБУ должна взять под охрану пострадавших детей и их мать (*Корреспондент (korrespondent.net)*. – 2009. – 20.10).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент В. Ющенко оскаржив у Конституційному Суді зміни до бюджету, що передбачають фінансування підготовки Євро-2012 за рахунок 10 млрд з Нацбанку. Про це повідомляє прес-служба Президента.

У поданні Президент вказує, що за Конституцією «основною функцією центрального банку держави – Національного банку України є забезпечення стабільності грошової одиниці».

«Передбачене ж внесення Нацбанком у 2009 р. до Державного бюджету України перевищення кошторисних доходів над кошторисними витратами поточного року є не чим іншим, як авансовим фінансуванням витрат Державного бюджету України і вимагає здійснення Національним банком додаткової, нічим не забезпеченої емісії, що призводить до прискорення темпів інфляції, зриву курсу гривні», – зазначає В. Ющенко.

Крім того, Президент вказує, що при ухваленні цього закону порушено «процедуру ухвалення законів та набрання ними чинності» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2009. – 19.10).

Президент В. Ющенко вважає катастрофічно низьким рівень виконання Державного бюджету на 2009 р. Про це він сказав, відкриваючи засідання консультативної ради з питань іноземних інвестицій.

«Це не антикризовий бюджет, він не консолідується, рівень виконання бюджету буде катастрофічно низьким», – сказав В. Ющенко.

За його словами, через це буде поставлене під питання виконання ключових соціальних програм.

Він підкреслив, що, за оцінками експертів, недонадходження в Держбюджет-2009 становитиме 120–130 млрд грн (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2009. – 20.10).

Президент Украины В. Ющенко заявляет о намерении навести порядок во властных структурах.

«Я хочу навести порядок во власти, я хочу очистить нашу землю от

неприкосновенности политиков», – сказал Президент, выступая на церемонии открытия историко-архитектурного комплекса «Резиденция Богдана Хмельницкого» Национального историко-культурного заповедника «Чигирин». В. Ющенко сказал, что «мы должны вместе стать на защиту украинского государства» и напомнил, что является инициатором новой редакции Конституции Украины и надеется, что украинские граждане поддержат ее (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2009. – 19.10*).

Президент В. Ющенко открыл терминал по отгрузке зерновых и масличных культур на речной транспорт СП «Нибулон».

На открытии в селе Витова Чигиринского района Черкасской области Президент заявил, что последние три года страна имеет урожаи зерновых на уровне 47–50 млн т.

«Половина украинского урожая зерновых – это экспортный потенциал Украины. И главная проблема страны – транспортировка зерна от склада в селе до порта», – отметил он.

По его словам, «Украина занимает в мире пятое место по экспорту зерновых культур, четвертое – по экспорту кукурузы и первое – по экспорту ячменя». «Сейчас у Украины есть треть от потребностей элеваторного хозяйства», – отметил В. Ющенко.

Он заявил, что новый терминал по отгрузке зерновых культур на 60 тыс. т на 10 % удешевит доставку черкасского зерна потребителю.

По словам Президента, больше всего сдерживает украинский экспорт проблема с поставкой зерновых культур. При этом он добавил, что проходит возрождение Днепра как транспортной артерии Украины (*Вовремя.info (www.vovremya.info). – 2009. – 19.10*).

Президент Украины В. Ющенко заверяет, что, несмотря на натянутые отношения между Украиной и Россией, войны между двумя государствами не будет.

«Войны с Россией не будет... Каждая страна, которая развивает свою политику на демократических началах и имеет границу с Россией, будет иметь сложности с Москвой», – заявил В. Ющенко в интервью бельгийской газете De Standaard, опубликованном на официальном сайте главы государства.

При этом Президент отметил, что проблемы межгосударственных отношений касаются не только Украины. «Лучше ли отношения России и Украины, чем России и Эстонии? Нет ли у Литвы и Польши проблем с Россией? Можно ли назвать нормальными отношения России с Грузией?» – задается вопросами В. Ющенко.

Отвечая на вопрос о военном конфликте между Россией и Грузией в августе

2008 г., Президент Украины подчеркнул: «Это был конфликт между разными системами ценностей. Мы должны быть довольно смелыми, чтобы развивать и защищать демократические ценности. В ином случае мы должны проглотить все спокойно и наблюдать, как основной принцип территориального суверенитета из года в год теряет свое значение» (*Эксперт-центр (www.expert.org.ua)*). – 2009. – 19.10).

Президент Украины В. Ющенко утверждает, что у них с Премьер-министром Ю. Тимошенко существует конфликт идеологий и ценностей. Об этом он сказал в интервью газете De Standaard.

«Когда я стоял на майдане Незалежности во время демонстраций, Ю. Тимошенко стояла позади меня. Вокруг нас были десятки других политиков. Когда я пришел к власти, я назначил их на должности. Ю. Тимошенко была Премьер-министром. Но через шесть месяцев экономический рост упал из-за ее популизма и неверной экономической политики. Одно дело стоять на площади и выкрикивать лозунги. Быть ответственным за социальное и экономическое развитие – совсем другое», – сказал В. Ющенко.

Он подчеркнул: «Это не конфликт между личностями, а конфликт идеологий и ценностей. Я выступаю за европейскую политику и рыночную экономику, она – за социалистическое управление вчерашнего дня и популизм» (*Вовремя.info (www.vovremya.info)*). – 2009. – 19.10).

Прем'єр-міністр Ю. Тимошенко проводить переговори з місією МВФ.

З української сторони в переговорах беруть участь віце-прем'єр-міністр Г. Немиря, міністр економіки Б. Данилишин, заступники міністра фінансів В. Матвійчук, О. Савченко, А. Кравець, перший заступник голови НБУ А. Шаповалов, перший заступник міністра Кабінету Міністрів Г. Берадзе.

У делегацію МВФ увійшли Д. Пазарбазіолу – керівник місії Європейського департаменту МВФ, П. Томсон – заступник керівника місії Європейського департаменту МВФ, М. Альєр – постійний представник МВФ в Україні.

На думку Прем'єр-міністра, переговори з місією МВФ йдуть конструктивно, повідомляє прес-служба уряду.

На зустрічі Ю. Тимошенко заявила, що ситуація у фінансовому секторі не проста, але в уряді є політична воля її стабілізувати, незважаючи на політичну складову та початок президентської кампанії (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2009. – 20.10).

Кабинет Министров Украины повысил минимальную цену на сахар на 17,2 % – до 3125 грн/т (без НДС) на 2009–2010 маркетинговый год.

Согласно постановлению Кабинета Министров № 1094 от 30 сентября 2009 г., обнародованному на официальном правительственном сайте, минимальная цена на сахарную свеклу повышена с 183,33 грн/т до 214,9 грн/т (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2009. – 19.10).

Совместным приказом Министерства обороны и Министерства финансов Украины внесены изменения в паспорт бюджетной программы на 2009 г., который предусматривает создание, закупку и модернизацию вооружения и военной техники по государственному оборонному заказу. Об этом сообщили в Управлении пресс-службы Минобороны в понедельник, 19 октября.

Настоящий акт выдан в связи с принятием Кабинетом Министров решения о выделении средств из Стабилизационного фонда для финансирования работ по модернизации вертолетов Ми-8 и Ми-24, а также для закупки устройств кумулятивной защиты для танков БМ «Булат» и создания перспективного корабля типа «корвет».

В соответствии с внесенными изменениями, в 2009 г. на создание, закупку и модернизацию вооружения и военной техники по государственному оборонному заказу Минобороны предусмотрено бюджетное назначение в объеме почти 250 млн грн.

Эти средства должны поступить из специального фонда и быть распределены на модернизацию танков Т-64 к виду БМ «Булат», выполнение опытно-конструкторских работ по модернизации вертолета Ми-24, на создание многофункционального ракетного комплекса, закупку устройств кумулятивной защиты для танков «Булат», создание перспективного корабля типа «корвет» и на модернизацию вертолетов Ми-8 и Ми-24, которые принимают участие в миротворческих операциях (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2009. – 19.10).

В следующем году средний размер пенсии вырастет на 11 %. Об этом сообщила министр труда и социальной политики Украины Л. Денисова.

Она отметила, что в течение года будут увеличиваться пять раз размеры прожиточного минимума для лиц, утративших трудоспособность (на 9,6 %) и минимальные пенсионные выплаты (на 9,8 %).

«А средняя минимальная пенсионная выплата превысит размер среднего прожиточного минимума для лиц, утративших трудоспособность, на 16,5 %», – сказала Л. Денисова (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua)*). – 2009. – 20.10).

ПОЛІТИКА

Политсовет партии «Наша Украина» обратился к Верховной Раде Украины с призывом вернуться к рассмотрению изменений в Закон Украины «О выборах Президента», на которых настаивает Президент Украины В. Ющенко. Политсовет также просит учесть рекомендации авторитетных международных институтов. В обращении отмечается, что 10 октября Венецианская комиссия выразила обеспокоенность принятым в парламенте законом о внесении изменений в некоторые законодательные акты о выборах Президента Украины. Свои предостережения к нему также подало Бюро демократических инициатив и ОБСЕ. Такая позиция совпадает с позицией Президента Украины В. Ющенко, отмечают в пресс-службе.

«Мы обращаем на это внимание народных депутатов Украины всех фракций и напоминаем, что впервые со времен “оранжевой” революции Украине неоднозначно указали на то, что ее законодательство осознанно ограничивает права и свободы граждан, в том числе на осуществление свободного выбора», – говорится в обращении Политсовета партии.

«Наша Украина» убеждена, что ответ на попытки сворачивания демократических ценностей должен дать украинский парламент, иначе он войдет в историю не только как самый недееспособный законодательный орган, а и как такой, что существенно ограничил в правах народ, который призван представлять», – подчеркивается в обращении (*Versii.com (www.versii.com). – 2009. – 19.10).*

Лидер Гражданского движения «За Украину!» В. Кириленко призывает Президента Украины В. Ющенко как можно скорее внести в парламент кандидатуру на должность министра обороны Украины.

«Меня тревожит, что не вносится кандидатура министра обороны и нет руководителя Генштаба Вооруженных сил Украины. Армия, в сущности, обезглавлена. Почему те, от кого зависит принятие этого решения, медлят, мне не понятно», – сказал В. Кириленко, отметив, что если бы была внесена кандидатура на должность министра обороны «из специалистов, из военных, из патриотов, из профессионалов», она была бы проголосована.

В. Кириленко также отметил необходимость увеличения финансирования Вооруженных сил Украины. «Армия уже сейчас имеет нулевое финансирование, и при этом тенденция в бюджете 2010 г. на углубление этого кризиса. От минимума предлагается дать только половину», – подчеркнул депутат.

«Я лично Премьер-министру Ю. Тимошенко сообщил, что не будет ни одного нашего голоса, пока не будет увеличен бюджет Министерства обороны и всего блока национальной безопасности», – отметил В. Кириленко. (*Вовремя.info*

(www.vovremya.info). – 2009. – 19.10).

Конференція кримської організації Партії регіонів підтримала висунення лідера партії В. Януковича кандидатом у Президенти України. Про це повідомив народний депутат В. Джарти, що займається Кримом по партійній лінії. «Партійна організація висунула кандидата в Президенти і (вирішила) клопотати перед з'їздом підтримати це висунення», – сказав В. Джарти (ДЕПУТАТ.org.ua (deputat.org.ua). – 2009. – 19.10).

Социал-демократическая партия Украины (объединенная) поддержала решение о создании Блока левых и левоцентристских политических сил и поддержала кандидатуру лидера Коммунистической партии Украины П. Симоненко в качестве единого кандидата на пост Президента Украины от левых сил. Такие решения были приняты на съезде СДПУ(о).

Согласно решению съезда, СДПУ(о) создает вместе с политическими партиями – КПУ, партией «Справедливость» и политической партией «Союз левых сил» – избирательный блок политических партий «Блок левых и левоцентристских сил».

СДПУ(о) уполномочила своего председателя Ю. Загороднего подписать соглашение о создании избирательного блока политических партий.

Кроме того, согласно решению, съезд утвердил соглашение о создании и принципах деятельности избирательного блока левых и левоцентристских сил на период проведения выборов Президента Украины 17 января 2010 г., очередных (внеочередных) выборов народных депутатов, органов местного самоуправления, городских, сельских, поселковых голов, подписанное 14 сентября 2009 г.

Еще одним решением съезд поддержал кандидатуру первого секретаря Центрального комитета Коммунистической партии Украины П. Симоненко в качестве единого кандидата на пост Президента Украины от избирательного блока политических партий «Блок левых и левоцентристских сил» (PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2009. – 19.10).

Всеукраинское объединение «Свобода» определилось с датой проведения съезда, на котором выдвинет своего кандидата на пост Президента – четверг, 22 октября. Соответствующий анонс распространила пресс-служба ВО «Свобода».

Наиболее вероятно, что от националистов на пост Президента будет претендовать лидер «Свободы» О. Тягнибок (MIGnews.com.ua (mignews.com.ua). – 2009. – 19.10).

Действующий Президент Украины В. Ющенко останется в большой политике и после выборов – при любом Президенте, считает директор политико-правовых программ Центра Разумкова Ю. Якименко.

По мнению эксперта, В. Ющенко, вероятнее всего, возглавит политическую силу национально-демократической ориентации.

«Возможно, состоится объединение политических сил, похожих по своим идеологическим настроениям – с тем, чтобы подготовить эту политическую силу к участию в выборах 2012 г. Если эти выборы состоятся раньше, то, я думаю, он также займет формальную должность в партии и пойдет с ней на досрочные парламентские выборы», – отметил директор политико-правовых программ Центра Разумкова.

При этом эксперт исключил другие, менее масштабные возможности реализации политической карьеры В. Ющенко – например, участие в выборах органов местного самоуправления (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2009. – 19.10.*)

Депутат І. Богословська висуватиме свою кандидатуру на пост Президента, вважаючи, що Україна потребує «нових облич».

«Я йду в Президенти тому, що під час кризи стало зрозуміло, що ті, хто перебуває при владі останні 5–10 років, нездатні змінити ситуацію на краще. Україна потребує нових облич. Замість цього нам пропонують зробити вибір «кращого з гірших», – заявила вона.

За словами І. Богословської, «уперше за 90 днів до президентських виборів більше половини українців не хочуть голосувати за тих, хто був при владі».

«Це означає, що вибори Президента-2010 стануть виборами між старим і новим. Саме тому я йду в Президенти, щоб захистити людей від влади, яка розікралася, а країну – від зовнішнього поглинання. Я також як і ви не вірю, що хтось із представників старої влади здатен розв'язати ці завдання», – стверджує вона (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2009. – 20.10.*)

ЕКОНОМІКА

За первые три квартала 2009 г. объем транзита российского газа по Украине в Европу упал на 29,9 % по сравнению с тем же периодом 2008 г. – до 64,9 млрд куб. м. Об этом сообщило Министерство топлива и энергетики Украины. По Украине проходит около 80 % всего российского газового экспорта. Reuters отмечает, что в январе – сентябре 2008 г. по Украине транзитом прошло 92,6 млрд куб. м газа.

Ранее в «Газпроме», который обладает монополией на экспорт газа, говорили, что основной причиной снижения прокачки топлива в ЕС является сокращение потребления топлива европейскими потребителями из-за экономического кризиса.

Всего в 2009 г. экспорт «Газпрома» в дальнее зарубежье, по его прогнозам, должен был снизиться на 10,5 % – до 142 млрд куб. м. В первом полугодии объем поставок уже сократился на 26 % (*Вовремя.info (www.vovremya.info)*). – 2009. – 20.10).

Государственная служба автомобильных дорог «Укравтодор» намерена создать службу технического надзора за автомобильными дорогами. Об этом говорится в сообщении Министерства транспорта и связи.

«В «Укравтодоре» было решено создать четкую структуру в каждой области, которая бы обеспечивала контроль качества всего комплекса дорожных работ», – сказано в сообщении.

Службу планируется создать на базе государственного научно-технического центра «Дорякість».

Служба технического надзора за дорогами будет контролировать качество автомобильных дорог и сооружений на них (*MIGnews.com.ua (www.mignews.com.ua)*). – 2009. – 20.10).

Собственники более 93 % еврооблигаций Национальной акционерной компании «Нефтегаз Украины» утвердили условия их реструктуризации. Об этом сообщает пресс-служба НАКа.

«НАК «Нефтегаз Украины» сообщает, что 19 октября 2009 г. в Лондоне состоялась встреча собственников еврооблигаций компании на сумму 500 млн долл. По результатам голосования более чем 93 % собственников существующих еврооблигаций проголосовали «за» поддержку Программы обмена», – говорится в сообщении.

Расчетный день по новым облигациям запланирован на 29 октября (*MIGnews.com.ua (www.mignews.com.ua)*). – 2009. – 20.10).

Наиболее значимыми проблемами украинской банковской системы являются защита интересов кредиторов и досудебное изъятие залогов, а также формирование культуры обслуживания долгов в обществе. Об этом свидетельствуют результаты анкетирования ведущих банкиров страны, проведенного еженедельником «Зеркало недели».

На втором месте по значимости проблем банкиры поместили нагромождение «плохих» активов, рост резервов по проблемным кредитам. На третьем месте – отсутствие долгосрочного кредитного ресурса на внутреннем рынке из-за

возможности досрочного снятия депозитов. Далее в списке «приоритетных» проблем банкиры поместили создание условий для возобновления кредитования частных и корпоративных клиентов. На пятом месте в списке – непрозрачность работы валютного рынка и валютно-курсовой политики банковского регулятора.

На шестое место банкиры поставили конфликт интересов в НБУ, совмещающем функции денежно-кредитного регулирования и банковского надзора. На седьмое – несовершенство процедур формирования страховых резервов и налогообложения деятельности банков. На восьмое – доступ к кредитам рефинансирования Национального банка.

На девятом и десятом местах оказались состояние межбанковского кредитного рынка и проблема неплатежей в банковской системе и влияние на экономическую ситуацию соответственно (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2009. – 19.10).*

Украина в январе – сентябре 2009 г. сократила экспорт электроэнергии на 53,4 % по сравнению с аналогичным периодом 2008 г. – до 2 760,9 млрд кВт/ч, сообщили в Министерстве топлива и энергетики Украины.

Основной причиной сокращения поставок является отказ от импорта со стороны властей Молдовы, на которую в прошлом году приходилось более трети всего объема экспорта, пояснили в ведомстве.

Так, за девять месяцев т. г. Молдова в рамках параллельной работы энергосистем импортировала 4,9 млн кВт/ч, тогда как за аналогичный период прошлого года – 2,208 млрд кВт/ч.

Экспорт электроэнергии из острова Бурштынской ТЭС в направлении Венгрии, Словакии и Румынии в январе – сентябре 2009 г., из-за спада потребления и цен на энергоносители в Европе, сократился на 33,7 % – до 2,104 млрд кВт/ч.

Польша, из-за дороговизны украинской электроэнергии, за девять месяцев т. г. сократила импорт в 8,3 раза – до 73,6 млн кВт/ч. Между тем поставки электроэнергии в Беларусь за четыре месяца составили 577,9 млн кВт/ч (*Вовремя.info (www.vovremya.info). – 2009. – 19.10).*

Регіони України станом на 15 жовтня закупили у власні резерви 1,193 млн т продовольчого зерна нового урожаю, або 78 % плану.

Про це йдеться в повідомленні прес-служби Міністерства аграрної політики.

Згідно з повідомленням, на цю дату 2008 р. у регіональні резерви було закуплено 1,56 млн т зерна.

Міністерство також повідомило, що до 15 жовтня на сертифікованих складах налічувалося 20,96 млн т зерна, у тому числі пшениці – 9,18 млн т, включаючи

4,868 млн т 1–5-го класів і 4,32 млн т – 6-го класу і некондиційну, 5,146 млн т ячменю, 0,227 млн т жита і 6,397 млн т інших зернових (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2009. – 19.10).

Європейський Союз розробляє інвестиційний план заходів «Спільна ініціатива співпраці в Криму», за яким регіон у 2010 р. одержить близько 12 млн євро.

Про це заявив директор директорату «Е» з питань Східної Європи, Південного Кавказу та Центральної Азії Генерального директорату «Зовнішні зносини» Європейської комісії Г. Віганд під час зустрічі з першим віце-прем'єром України О. Турчиновим, повідомляє прес-служба уряду.

«Ми прогнозуємо, що навесні наступного року цей план буде прийнятий», – зазначив Г. Віганд (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2009. – 19.10).

Після сентябрьського зниження цен с 7,98 до 7,40–7,45 грн за литр А-95, накануне на некоторых заправках он подорожал на 15–20 коп., а литр дизтоплива – на 10–12 коп. Прогнозы экспертов неутешительны: цена нефти в мире растет, а значит, и топлива тоже.

Особенно подскочит в цене дизтопливо, так как с 1 ноября вступает в силу норма закона о повышении акциза на 10–20 евро с тонны дизтоплива в зависимости от содержания в нем серы. Больше всего подорожает украинская солярка, в которой серы максимум – свыше 0,2 %, ее литр добавит в цене 25 коп.

По прогнозам экспертов рынка топлива, к концу октября весь рынок нефтепродуктов в рознице подорожает примерно на 10 коп., то есть в среднем до 7,50–7,55 грн за литр А-95.

Рост цен на 8–10 коп. в рознице предсказывает и аналитик компании URSCO А. Сиренко, хотя, по его мнению, объективных причин для такого повышения пока нет, потому что нефть в мире стала дорожать лишь последнюю неделю, а цены на бензин обычно начинают меняться лишь 2–3 недели спустя (*Перший діловий канал (www.fbc.net.ua)*. – 2009. – 19.10).

У Донецькій області загальна сума заборгованості за заробітною платою становить 1,496 млрд грн.

Про це повідомила прес-служба Донецької обласної держадміністрації.

Згідно з повідомленням, зокрема: борг по державних вуглевидобувних підприємствах становить 1,292 млрд грн, по недержавних вуглевидобувних підприємствах – 161,4 млн грн, по підприємствах шахтобудівного комплексу – 42,5 млн грн (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2009. – 19.10).

Національний банк вказує на зниження індексу виробництва базових галузей (показник, аналогічний ВВП) на 10,1 % у вересні.

Про це сказано в повідомленні НБУ.

«У вересні істотно сповільнилося падіння випуску базових галузей економіки до -10,1 % у річному вирахованні порівняно з -20,5 % у серпні», – сказано в повідомленні.

За даними Нацбанку, за січень – вересень індекс виробництва базових галузей знизився на 24,1 % порівняно з аналогічним періодом минулого року, тоді як за січень – серпень 2009 р. зниження цього показника становило – 25,4 % порівняно із січнем – серпнем 2008.

Основною причиною поліпшення динаміки індексу у вересні НБУ називає істотний ріст сільгоспвиробництва з урахуванням прискорених темпів збору зернових культур.

За оцінками НБУ, у III кварталі 2009 р. ріст ВВП стосовно попереднього кварталу сповільнився до 3,7 % порівняно з 4,5 % у II кварталі.

Крім того, як підкреслює Нацбанк, однією з найбільш тривожних тенденцій в економіці є погіршення фінансових результатів підприємств.

Зокрема, уперше за історію ведення цього показника з 2001 р. збитки підприємств перевищили прибуток (від’ємне сальдо за вісім місяців становило 3,1 млрд грн) (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2009. – 19.10).*